

การค้าอัญมณีและเครื่องประดับของซาอุดีอาระเบีย

ตลาดอัญมณีและเครื่องประดับซาอุดีอาระเบีย

ซาอุดีอาระเบียเป็นประเทศผู้ผลิตเครื่องประดับรายใหญ่ในตะวันออกกลาง โดยมีผู้ผลิตเครื่องประดับทองหลายร้อยราย มีร้านจำหน่ายเครื่องประดับทองทั่วประเทศอยู่ราว 6,000 แห่ง มีแรงงานในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับประมาณ 30,000 คน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันซาอุดีอาระเบียกำลังเผชิญกับปัญหาขาดแคลนแรงงานฝีมือ เนื่องจากคนรุ่นใหม่หรือลูกหลานของช่างทองไม่สนใจทำอาชีพนี้ เพราะไม่มีความอดทนที่จะนั่งทำงานผลิตเครื่องประดับเป็นเวลานานได้ อีกทั้งยังมีข้อบังคับให้แรงงานในอุตสาหกรรมจะต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพด้วย

ส่วนด้านการบริโภค ซาอุดีอาระเบียเป็นหนึ่งในตลาดผู้บริโภคเครื่องประดับทองและเพชรรายใหญ่ของโลก เครื่องประดับทองที่จำหน่ายในซาอุดีอาระเบียส่วนใหญ่มีค่าความบริสุทธิ์ 18 และ 22 กะรัต โดยผู้ชายชาวซาอุดีอาระเบียมักจะให้เครื่องประดับทองเป็นสินสอดทองหมั้นแก่คู่หมั้น และยังคงเป็นของขวัญที่ผู้หญิงซาอุดีอาระเบียชื่นชอบแม้หลังจากแต่งงาน โดยนิยมมอบให้เฉพาะอย่างยิ่งในช่วงวันเกิด การฉลองการตั้งครุฑ และวันครบรอบแต่งงาน

จากข้อมูลของ World Gold Council พบว่า ในปี 2021 ซาอุดีอาระเบียมีความต้องการบริโภคเครื่องประดับทองเป็นอันดับสองในภูมิภาคตะวันออกกลางรองจากสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ มีส่วนแบ่งตลาดเครื่องประดับราว 35% ของตลาดในภูมิภาคตะวันออกกลาง ซึ่งในปีที่ผ่านมาชาวซาอุดีอาระเบียต้องการบริโภคเครื่องประดับทองราว 33.3 ตัน เพิ่มขึ้น 47% เมื่อเทียบกับปี 2020 ทั้งนี้ Research and Market บริษัทวิจัยตลาดได้ประมาณการว่าในปี 2022 ตลาดเครื่องประดับเพชรและทองของซาอุดีอาระเบียจะมีมูลค่าราว 6,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

การค้าระหว่างประเทศของซาอุดีอาระเบีย

จากข้อมูลของ Global Trade Atlas พบว่า ในปี 2021 ซาอุดีอาระเบียนำเข้าสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับด้วยมูลค่า 1,662.68 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นสัดส่วนราว 0.82% ของมูลค่านำเข้าสินค้าทั้งหมดของซาอุดีอาระเบีย และมีมูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้นกว่า 2 เท่า เมื่อเทียบกับปี 2020 โดยสินค้านำเข้าหลักเป็นเครื่องประดับทอง ทองคำ และเครื่องประดับเทียม แหล่งนำเข้าสำคัญคือ สวิตเซอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา จีน และอินเดีย ตามลำดับ ดังตารางที่ 1 ในขณะที่ไทยเป็นแหล่งนำเข้าในอันดับที่ 9 หรือมีมูลค่านำเข้า 20.86 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในสัดส่วน 1.25% ซึ่งสินค้านำเข้าหลักจากไทยส่วนใหญ่ราว 90% เป็นเครื่องประดับทอง

ส่วนการส่งออกดังตารางที่ 2 นั้น ซาอุดีอาระเบียส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับเป็นมูลค่า 1,054.29 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นสัดส่วนเพียง 0.31% ของมูลค่าส่งออกสินค้าโดยรวมของซาอุดีอาระเบีย หากแต่มีมูลค่าส่งออกลดลงราว 12.16% เมื่อเทียบกับปี 2020 ซึ่งสินค้าส่งออกหลักเป็นทองคำและเครื่องประดับทอง โดยส่งออกไปยังสวิตเซอร์แลนด์ เยอรมนี ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา และอินเดีย ตามลำดับ ส่วนไทยเป็นตลาดส่งออกอันดับที่ 32 หรือมีมูลค่า 9,267 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งสินค้านำเข้าหลักมายังไทยเป็นเครื่องประดับทองรองลงมาเป็นเครื่องประดับเทียม และพลอยเนื้ออ่อนเขียวระโน

ตารางที่ 1 แหล่งนำเข้าอัญมณีและเครื่องประดับของซาอุดีอาระเบียระหว่างปี 2019-2021

ประเทศ	มูลค่า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)			สัดส่วน (ร้อยละ)			เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	20/19	21/20
1. สวิตเซอร์แลนด์	266.83	166.45	825.13	23.53	35.17	49.63	-37.62	395.73
2. สหราชอาณาจักร	258.59	32.64	323.08	22.80	6.90	19.43	-87.38	889.88
3. สหรัฐอเมริกา	20.11	33.87	127.64	1.77	7.16	7.68	68.43	276.90
4. จีน	67.60	44.10	113.34	5.96	9.32	6.82	-34.76	157.01
5. อินเดีย	59.27	42.86	71.51	5.23	9.06	4.30	-27.69	66.85
9. ไทย	9.80	10.65	20.86	0.86	2.25	1.25	8.67	95.83
อื่นๆ	451.81	142.73	181.11	39.84	30.16	10.89	-68.41	26.89
รวม	1,134.01	473.30	1,662.68	100.00	100.00	100.00	-58.26	251.30

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดยสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

ตารางที่ 2 ตลาดส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของซาอุดีอาระเบียระหว่างปี 2019-2021

ประเทศ	มูลค่า (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)			สัดส่วน (ร้อยละ)			เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	20/19	21/20
1. สวิตเซอร์แลนด์	346.44	495.12	676.15	40.19	41.25	64.13	42.92	36.56
2. เยอรมนี	93.51	101.31	119.03	10.85	8.44	11.29	8.34	17.49
3. ออสเตรเลีย	0.02	334.20	91.54	0.00	27.84	8.68	1,692,202.09	-72.61
4. สหรัฐอเมริกา	31.08	86.14	50.16	3.61	7.18	4.76	177.17	-41.77
5. อินเดีย	296.98	64.91	48.96	34.45	5.41	4.64	-78.14	-24.56
32. ไทย	0.03	0.04	0.01	0.00	0.00	0.00	28.41	-73.67
อื่นๆ	93.95	118.52	68.44	10.90	9.88	6.49	26.16	-42.26
รวม	862.00	1,200.23	1,054.29	100.00	100.00	100.00	39.24	-12.16

ที่มา: Global Trade Atlas ประมวลผลโดยสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

กฎระเบียบการค้า

การนำเข้าสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับของซาอุดีอาระเบียนั้น ผู้นำเข้าจะต้องเสียภาษีนำเข้าในอัตรา 0-5% โดยประเทศสมาชิกในกลุ่มความร่วมมือแห่งอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation) ซึ่งประกอบด้วยสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ โอมาน กาตาร์ ซาอุดีอาระเบีย บาห์เรน และคูเวต รวมถึงประเทศในกลุ่มเขตการค้าเสรีอาหรับ และประเทศสมาชิกในกลุ่ม The Greater Arab Free Trade Area Agreement (GAFTA) อีก 16 ประเทศ ได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้า นอกจากนี้ซาอุดีอาระเบียยังเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ในอัตรา 15%

สำหรับสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับที่ส่งออกไปยังซาอุดีอาระเบียนั้น จะต้องมีการรับรองมาตรฐาน CoC (Certificate of Conformity) ของสำนักงานมาตรฐานสินค้า SASO (Saudi Arabian Standard Organization) โดยผู้ประกอบการไทยสามารถติดต่อขอใบรับรอง CoC จากบริษัทตรวจสอบสินค้า/ห้องปฏิบัติการเอกชน เช่น Intertek, SGS เป็นต้น ซึ่งจะทำให้การตรวจสอบและทดสอบว่าสินค้าได้มาตรฐานตรงตามที่ SASO กำหนดไว้หรือไม่ ถ้าผ่านมาตรฐาน ก็จะออกหนังสือรับรอง CoC ให้ผู้ประกอบการไปยื่นประกอบการส่งออก รวมถึงเอกสารส่งออกปกติด้วย ได้แก่ ใบกำกับสินค้า

ที่มาภาพ: <https://reverteplastics.com>

หนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า ใบขนส่งสินค้า หนังสือรับรองจากบริษัทเดินเรือและสายการบิน กรมธรรม์ ประกันภัย และบัญชีหีบห่อสินค้า

ทั้งนี้ เครื่องประดับทองที่ส่งออกไปยังซาอุดีอาระเบียจะต้องมีค่าความบริสุทธิ์ของเนื้อทองตั้งแต่ 18 กะรัต ขึ้นไป ส่วนเครื่องประดับเงินจะต้องมีปริมาณเนื้อเงินอย่างน้อย 92.5% และจะต้องตีตราประทับค่าบริสุทธิ์ให้ ถูกต้อง

โอกาสและข้อจำกัดในการเข้าตลาด

ซาอุดีอาระเบียเป็นตลาดสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับขนาดใหญ่แห่งหนึ่งในตะวันออกกลาง เนื่องจากมี ประชากรมากถึง 35 ล้านคน และประชากรมีกำลังซื้อสูง จึงมีศักยภาพในการบริโภคสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ นอกจากนี้ ยังมีโอกาสจากผู้คนที่เดินทางเข้าไปแสวงบุญในนครมักกะห์หลายล้านคนในช่วงเดือนสิงหาคมของทุกปี ซึ่งเป็นช่วงที่เงินสะพัดที่สุดในรอบปี แม้ว่าซาอุดีอาระเบียจะมีวัตถุดิบอัญมณีและทองคำ รวมถึงผลิตเครื่องประดับ ได้เองในประเทศ หากแต่ปริมาณที่ผลิตได้ไม่เพียงพอกับความต้องการ ประกอบกับคนรุ่นใหม่หันมานิยม เครื่องประดับรูปแบบทันสมัยแนวตะวันตกมากขึ้น จึงต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งในปีที่ผ่านมา ซาอุดีอาระเบียก็นำเข้าอัญมณีและเครื่องประดับเพิ่มขึ้นกว่า 2 เท่า แม้จะนำเข้าจากไทยในสัดส่วนแค่ 1% ดังนั้น การฟื้นความสัมพันธ์กับซาอุดีอาระเบีย และการเร่งเจรจาการค้าระหว่างทั้งสองประเทศ จะนำไปสู่การเปิดรับสินค้า จากไทยเพิ่มขึ้น และจะเป็นโอกาสของสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับไทย ซึ่งมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในระดับ นานาชาติให้เข้าสู่ตลาดศักยภาพอย่างซาอุดีอาระเบียได้มากขึ้น

อย่างไรก็ดี การผลิตสินค้าจำหน่ายในตลาดนี้ ควรจะต้องศึกษารูปแบบสินค้าที่ไม่ขัดกับหลักศาสนาอิสลาม อาทิ เครื่องประดับต้องไม่มีสัญลักษณ์ที่เป็นรูปคน รูปสัตว์ ไม้กางเขนหรือรูปบูชาของศาสนาอื่นๆ เป็นต้น และ ศึกษาแนวทางการรับรองมาตรฐานสินค้าตาม SASO ส่วนการเข้าตลาดนั้น เนื่องจากความสัมพันธ์ของไทยกับ ซาอุดีอาระเบียห่างกันมานานหลายทศวรรษ หน่วยงานภาครัฐจึงต้องเป็นผู้เริ่มต้นในการหาคู่ค้าและจัดให้มีการจับคู่ ธุรกิจระหว่างไทยและซาอุดีอาระเบีย รวมถึงการสนับสนุนข้อมูลสำคัญสำหรับการทำธุรกิจค้าขายในซาอุดีอาระเบีย และหาช่องทางให้นำสินค้าเข้าไปจำหน่ายได้ ซึ่งอาจเป็นรูปแบบการจัดงานแสดงสินค้าให้ผู้ประกอบการได้พบปะ กันผ่านช่องทางต่างๆ ก็น่าจะช่วยให้สินค้าอัญมณีและเครื่องประดับไทยเข้าไปในตลาดซาอุดีอาระเบียได้ง่ายและเร็ว มากขึ้น

ศูนย์ข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ
สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

สมัครสมาชิกเพื่อติดตามข้อมูลได้ที่ infocenter.git.or.th ทางไลน์ที่ [git_info_center](https://line.me/tv/giteinfocenter)

หรือติดตามผ่านเฟซบุ๊ก facebook.com/GITInfoCenter

